

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

4. An in surrectione gratiae detur parvitas materiae? Ex p. 5. t. 5. r. 33.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

Et in textu huius Resolutionis quinque casus inferuntur pro praxi supradictæ questionis. Ex part. 5. tract. 5. Ref. 52.

§. 1. **R**espondeo quod quoties parva postremi venialis materia nequit cum præcedentium materia moraliter continuari, ita ut pro vna reputetur, nec effectus relictus continuari moraliter possint, multiplicatio transgressionis præcepti in materia parva non constituit materiam grauem, ac culpam lethalem, secus quando materia parua, aut effectus ab eis relictus moraliter continuantur. Ratio est, quia cum in priori euentu omnes materiae diuersæ sint, nec in vnam coalescant, nec effectus ab eis producti, nequit ex illis grauis materia constari, sed singula diuisa manebunt, & ita parua. At cum in posteriori casu materiae, vel effectus vniuntur, notabilis materia euadet, & ita docet Molfesius in sum. tom. 2. tract. 3. c. 8. num. 70. Castrus Palaus tom. 1. tract. 2. disp. 2. punct. 9. §. 4. nu. 4. Sanchez in sum. tom. 1. lib. 1. c. 4. n. 9. Suarez de legib. lib. 1. c. 28. n. 11. Reginaldus tom. 1. lib. 15. cap. vit. n.

Sup. hoc in tom. 4. r. 6. Ref. 89.

Sup. hoc in tom. 7. tr. 5. Ref. 15. §. 2. ad lin. 3.

Sup. hoc in Ref. not. præterita, §. 1. & 2.

Sup. hoc ibi dem §. 3.

Sup. hoc in tom. 7. tr. 5. Ref. 41. in principio, & in §. Sed ita do. & infra tr. 7. lege doctrinam in ref. 7.

RESOL. IV.

An in subreptione gratiæ detur parua materia? Ex part. 5. tr. 5. Ref. 33.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondeo cum Riccio p. 2. dec. 17. 208. n. 5, ubi docet gratiam non dici subreptionem

non expresso vero beneficij valore in modico, non modicus defectus non vitiat actum, nec leuis solemnitatis omisio obest.

RESOL. V.

An mutare circumstantiam leuem in Historia sacra Scriptura, sit peccatum mortale?

Et obiter queritur, an examinatores Episcoporum non possint aliquid Episcopis examinandis manifestare, etiam si sint doctissimi, & pra verecundia timeant non bene responduros, & hoc ratione iuramenti, quod supradicti Examinatores faciunt?

Et quid, quando aliqui examinantur in concussa propter damnatum terrij?

Et etiam cursum, & obiter queritur, an habens privilegium comedendi lacticia in diebus ieiuniorum possit comedere aginam? Ex part. 10. tract. 16. & Molf. Ref. 38. aliis 37.

§. 1. **N**egatiuum sententiam nouissime docet Arriaga in Cur. Theolog. tom. 5. disp. 21. c. 5. num. 35. ubi sic ait: tertio dico, etiam non obstante hoc periculo, licet res dicta sit falsa, non videtur esse peccatum mortale immutare aliquam circumstantiam fallam, dicendo illam esse à Deo reuelatam: et homo expresse interius contrarium noscat. Hæc pars videtur defendi à Patre Salas tom. 5. in 1. 2. disp. 4. n. 5, ubi licet loquatur ex resse de eo qui non scienter hoc facit, sed ex ignorantia crassa, videtur tamen inde inferri, etiam si fiat scienter, non esse mortale; nam si res hæc esset grauis, certe ignorantia crassa tunc esset grauis. Expresse vero eundem tradidisse hæc conclusionem in manuscriptis testantur nonnulli recentiores.

2. Probatur autem ratione, Primò; nam videtur communis praxis etiam eorum, qui in hac materia delicatæ conscientie sunt idiplum probare. Constat enim, Religiosissimos Viros, & Concionatores, sine peccati mortali scrupulo narrare historias Sacras, licet aliquando se in vno, aut altero verbo, aut circumstantia parui momenti errare putent; neque vllus cogit sub mortali non affirmare, ut dicta vilo modo in scriptura, nisi ea præcisè, quorum certissime quis recordatur; teneretur autem id facere, si ea mutatio esset grauis.

3. Secundò ratione à priori idem ostenditur, quia iuxta communem acceptionem audientium, talis narrans eam historiam non intendit vilo modo Deum facere autorem mendacij, sed supponitur narrans ea tamquam dicta à Deo: quia ita ipse putat; vnde si deprehendatur non contineri res illa in scriptura, non Deo iniuriam facit, sed se ostendit non valde in scriptura versatum, aut male illam legisse, aut demique debilis memoriæ: indirectè autem idè videtur ali-quam in Deum iniuriam committere: quod Dei scriptura petant, ut homo diligentius ea legat, nec ita statim proferat ut dictum à Deo id quod reuera dictum non est: hæc autem negligentia non videtur in circumstantia aliqua leui esse materia mortalis: vt patet in humanis: quod enim quis in littera Imperatoris vnicum, vel alterum verbum mutet, non committit grauis Imperatoris iniuria. Hæc Arriaga.

Sed scio ab hac opinione viros doctos dissentire, & de hac questione alibi à nobis actum est.

4. Notandum est tamen hic obiter, me olim docuisse, posse aliquem interrogatoria examinandis manifestare, si certo sciret, illos esse sufficientes, & doctos, sed timore, & verecundia, non bene responduros; & hoc dixi hæc etiam procedere quoad Episcopos examinandos, ex rationibus ibi adductis, sed quando hæc scriptura præbere iuramentum